

MEDLEMMER:

Steinar Sætre
Anne Skaansar
Tom Eide Osa
Julia Leikvoll
Torbjørn Karlsen
Torleif Bay
Silje Vindenes

Fungerende programkoordinator PPU-MUS
Programkoordinator PPU-KD
Førstelektor
Førsteamanuensis
Studentrepresentant (musikk)
Studentrepresentant (kunst)
Studiekonsulent (programstyresekretær)

Møte 2/2019

Møte i Programstyret for Praktisk pedagogisk utdanning

Mandag 8. april, kl. 13:00 – 15:00, KMD-bygget: Prosjektrom 201

I Godkjenning av innkalling og dagsorden

II Protokoll

III Saker:

3/19 Undervisningsmengde pr. emne

Viser til protokoll fra programstyremøtet 4. mars. Programstyret diskuterte da undervisningsmengde pr. emne for den nye fagplanen og gikk igjennom omfanget pr. emne slik den er på programmene nå. Det ble enighet om å ta utgangspunkt i rammen om 1800 timer for 60 studiepoeng og lage nye forslag pr. emne. Nye forslag er inkludert som vedlegg til saken.

Vedlegg:

PPU-ressursplan.xlsx

4/19 Undervisningsplan for 2019/2020

Viser til protokoll fra programstyremøtet 4. mars. Steinar Sætre presenterte da forslag for to modeller. En modell tok utgangspunkt i undervisning pr. emne fordelt på ukedager, mens den andre modellen hadde undervisning i bolker fordelt på uker. Medlemmene i programstyret har tatt stilling til disse forslagene og kommet innspill, se vedlegg.

Vedlegg:

Notat fra Anne Skaansar.docx

Notat fra Julia Leikvoll.pdf

E-post fra Signe Kalsnes.msg

Signe Kalsnes_PPU-undervisningsplan 2018-19.pdf

5/19 Konsekvenser av sak «15/19 Praktisk pedagogisk utdanning – rammebetingelser» fra Fakultetsstyremøte 21. februar 2019

Vi drøfter foreløpige konsekvenser av styresak «15/19 Praktisk pedagogisk utdanning – rammebetingelser» og forslag til vedtak fra Fakultetsstyremøte 21. februar 2019.

Vedlegg:

Sak_1519_fellesprogram_ppu_rammebetingelser.pdf

6/19 Oppnevning av programsensor (ekstern fagfelle)

Programsensor er en ekstern fagfelle som har bestemte oppgaver knyttet til evaluering av ett studieprogram. Funksjonstiden er normalt 4 år.

Vedlegg:

<http://www.uib.no/studiekvalitet/78179/retningslinjer-programsensornved-universitetet-i-bergen>

7/19 Masterutdanning for lærere i praktiske og estiske fag

Viser til brev fra departementet om saken. Programstyret kan vurdere dette og komme med et hørings svar.

Vedlegg:

Høringsbrev - Forslag til forskrift til rammeplan for 5-årige lærerutdanninger i praktiske og estetiske fag for trinn 1-13.pdf

IV Referat- og orienteringssaker

V Eventuelt

Anne Skaansar
Programstyreleder

Silje Vindenes
Programstyresekretær

Notat for videre arbeid med utvikling av Praktisk-pedagogisk utdanning ved Fakultet for kunst, musikk og design

I prosessen med å etablere en felles PPU for de tidligere PPU-programmene ved henholdsvis KHiB og UIB-GA, har vi siden 2016 arbeidet for å finne felles løsninger som kan øke kvaliteten på begge utdanninger. Målet har hele tiden vært å styrke, utvikle og utvide fagmiljøene ved de tidligere separate lærerutdanningene, og på den måten heve kvaliteten på undervisning og forskning i det nye utdanningsprogrammet. Det har vært helt uttalt at målet aldri har vært å skulle spare, men det motsatte, nemlig å styrke de nåværende utdanningene.

Dette arbeidet er forankret i *Forskrift om rammeplan for praktisk-pedagogisk utdanning* som ble fastsatt av Kunnskapsdepartementet 21.12.2015, og **Nasjonale retningslinjer for praktisk pedagogisk utdanning – allmennfag**. De nasjonale retningslinjene er utarbeidet av Nasjonalt råd for lærerutdanning, UHR, 16.2. 2017, med basis i Kunnskapsdepartementets forskrift. Fra De nasjonale retningslinjene for PPU-A (2017) er det særlig to perspektiver som jeg vil framheve:

«Organiseringen av praktisk-pedagogisk utdanning skal sikre helhetlige studieprogram som **integrerer teori og praksis**, som er forsknings- og utviklingsbaserte, og som sikrer **faglig progresjon** og profesjonsretting.
(Punkt 3, s.4)

I arbeidet med etablering av PPU-kmd skal vi i henhold til forskriften, forme programmets faglige innhold, praksisopplæringen, organiseringen, arbeidsformer og vurderingsordninger. (Forskrift om rammeplan for PPU, 2015, §4) [Lenke til siden](#)

Med intensjon om å skape en helhetlig utdanning, som **integrerer teori og praksis**, og som **sikrer faglig progresjon**, bør vi både se på utdanningens status i dag, og forestille oss hvordan ulike alternative modeller ivaretar disse aspektene.

I videreføringen av dette arbeidet, håper jeg vi kan gå grundig inn i hvert enkelt trinn i den planleggingsprosessen, gjerne etter følgende modell:

- 1- Problemstilling- hva ønsker vi å finne ut?
- 2- Fakta; kartlegge, analysere og forstå den nåværende situasjonen
- 3- Retning; hvilken retning ønsker vi å gå?
- 4- Utvikle ideer; hva skjer hvis? Intervjue studenter på begge studier, snakke med utenforstående.
- 5- Lage et forslag.
- 6- Forbedre forslaget

7- Presentere forslaget

Flere av disse punktene har vi lagt fram og diskutert, men vi har enda ikke kvalitetssikret denne arbeidsprosessen på en systematisk måte.

1. Dagens situasjon

Struktur for PPU-studiet for kunstner og designere:

[Undervisningsplan h2017, PPU-kd](#)

[Undervisningsplan v2018, PPU-kd](#)

Høstsemester:

Ukene 34-39, + 41, 7 uker:	Undervisningsperiode, fagdid. og ped. ca. 70 t pr. emne Veiledning i forhold til arbeidskrav.
Ukene 40, 42-46, 30 dager:	Praksisperiode 1, 258 t (43tx6uker)
Ukene 47-48, 2 uker:	Eksamensperiode, semesteroppgave KDD 1. praksisrapport med m/refleksjonsdel. Veiledning av problemstilling (i praksisperioden) og tekst.
Ukene 49-50, 2 uker:	Eksamensperiode, semesteroppgave Ped1. Veiledning av problemstilling (i praksisperioden) og tekst.

Vårsemester: (variabel påskeferie)

Ukene 2-7+ 9, 7 uker:	Undervisningsperiode, fagdid. og ped. 70 t. pr.emne Veiledning i forhold til arbeidskrav.
Ukene, 8+10-15, 35 dager:	Praksisperiode 2, 301t(43t x7uker)
Ukene 17-19: 3 uker:	Eksamensperiode, semesteroppgave + praktisk del KDD 2, teoretisk, praktisk og muntlig. Veiledning av problemstilling (i praksisperioden) og tekst.
Ukene 20-22: 3 uker:	Eksamensperiode, semesteroppgave Ped 2, teoretisk og muntlig, veiledning av problemstilling (i praksisperioden) og tekst.

PPU-kd som har 65 klokke timer, pr. emne, til sammen 280 t undervisning.
Ca. 238 t satt av til veiledning til eksamen for 17 studenter i fire emner (4 t pr. oppgave KDD og 3 t. pr oppgave ped.)
PPU-kd har 136 t satt av til veiledning, arbeidskrav i KDD1+2 og PED1+2 (2 arbeidskrav pr. emne, x 4 emner x 17 studenter)

Vi har lagt praksis til perioder som er tilpasset skolens struktur og behov, slik at dette arbeidet ikke kolliderer med tentamener og eksamener i grunnskolen og i videregående skole. Derfor ligger

felles undervisning på PPU de 6 første ukene før uke 40 + uke 41, i høstsemesteret. Av samme årsak ligger også felles undervisning de 6 første ukene før praksis + vinterferieuka, i vårsemesteret.

Som beskrevet har vi en intensiv undervisningsmengde i starten av hvert semester, all felles undervisning er gjort innen uke 41 i høstsemesteret og før påsken i vårsemesteret, bortsett fra felles samlinger for praksisrefleksjon som legges til mandagen etter siste praksisdag.

Ukene etter praksis er satt av til gruppeveiledning og individuell veiledning i forhold til praksisrapport/ semesteroppgave, muntlig og praktisk eksamen.

Struktur og mengde undervisning på PPU-mus

[Undervisningsplaner h2018 og v 2019, PPU-mus](#)

Høstsemester og vårsemester:

På PPU-mus-plan er det ca. 3,5 t x 4 dager x 16 ukers undervisning, både høstsemester og vårsemester.

Dette utgjør i alt 224 timer i løpet av et studieår for begge emner.

Veiledning? (her kan jeg få tall å fylle ut?)

Praksis?

Framtidige samarbeidsordninger for undervisning i pedagogikkfaget.

Alternativ 1.

Deltid og heltid sammen, mus+kd:

Videreføre modellen hvor deltid- og heltidsstudenter går sammen, slik PPU-mus gjør i dag, og innlemme PPU-kd i denne modellen: I korte trekk går denne modellen ut på at 1. år deltid går sammen med heltid man/tirsdag og 2.år deltid går sammen med heltid ons/ tor.

Vurdering:

Dette er en modell som vår eksterne fagfelle, Signe Kalsnes har forkastet etter et års prøvetid på PPU-utdanningen på Norges Musikkhøgskole. Hun skriver følgende i e-post om de ulike modellene de har prøvd og vurdert på sin institusjon:

«Vi har prøvd 3 ulike modeller her på NMH:

1.

Hos oss undervises PPU-heltid 6 timer pr. uke i ped. - fordelt på 2 dager. Den første modellen gikk ut på at deltid (D) var sammen med heltid (H) i 3 timer hver uke. Dette innebar at vi måtte undervise 2 ulike temaer i pedagogikk ukentlig - ett for H+D og ett for H. **Dette skapte stor forvirring for H-studentene og som lærer opplevde jeg det som et helt håpløst system der all faglig progresjon måtte ofres. Vi forlot denne modellen nokså raskt.»**
(min utheving. AS)

Jeg vurderer denne modellen som en dårlig løsning for både heltids-og deltidstudenter fra PPU-kd, særlig med hensyn til det å ivareta progresjonen i utdanningen. Med en slik løsning, er det

gode grunner til å forvente en total forvirring i studentgruppa. I tillegg til at heltid og deltid skal gå sammen, er det også tre ulike faggrupper studentene representerer, de vil komme fra kunst-, musikk-, designfeltet. I et så krevende studium som PPU, er det et stort poeng å ha en struktur som bidrar til, og ikke hindrer læring, og at strukturen er av en slik art at den legger til rette for eksemplarisk undervisning, ut fra et pedagogisk og didaktisk perspektiv.

Det er også slik at våre potensielle deltidsstudenter i liten grad kan ha undervisning på dagtid, slik som tilfelle er for deltids musikkstudenter, som tar dette faget som en del av sin BA-utdanning, eller i kombinasjon med en stilling i kulturskolen, hvor undervisningen er lagt til ettermiddag/kveld. Våre potensielle studenter har mest sannsynlig arbeid på dagtid, gjerne i skoleverket, eller på andre arbeidsplasser.

Alternativ 2

Deltids samlingsbasert modell, mus+kd

Heltid sammen mus +kd

PPU-A som samlingsbasert modell deltid er løsning som flere institusjoner praktiserer. Denne modellen gir muligheter for en kombinasjon av studie og arbeid enten på en skole, eller på dagtid på andre arbeidsplasser. Det er få arbeidsplasser for kunstnere og designere i kulturskolen, derfor er det også få av våre potensielle studenter som kommer til å kombinere kveldsarbeid i kulturskolen med PPU, slik mange av PPU-studentene fra musikk har mulighet til å gjøre. Den gir også muligheter for å rekruttere studenter fra hele regionen, faktisk fra hele landet. Tidligere ansvarlig for samlingsbasert PPU på HVL uttalte i flere sammenhenger at dersom (tidligere) KHiB etablerte deltidsutdanning for kunstnere og designere, ville de sende alle studenter med denne fagbakgrunnen til oss, fordi de egentlig ikke kan gi disse studentene et fullverdig undervisningstilbud i fagdidaktikk.

I dag er det slik at flere kunstnere og designere i Bergen velger å studere PPU-Y på Høgskolen Vestlandet fordi de ikke har anledning til å gå fulltidsstudium.

I denne modellen vil samlingene foregå f. eks fredager og lørdager. Antall samlinger varierer i forhold til antallet timer pr. samling, og hvor mye av undervisning og veiledning som skjer digitalt. Her kan en tenke seg veiledningsformer og gruppesamlinger som foregår via ulike digitale læringsplattformer.

Felles undervisning i ped-emnene vil foregå slik at det er tilpasset alle tre fagfelt.

I denne modellen tenker jeg at det er helt uproblematisk at våre heltidsstudenter, fra PPU-mus og PPU-kd har all undervisning i pedagogikk felles, men en forutsetning er at denne undervisningen er tilpasset den strukturen som praksisperiodene på PPU-kd fordrer.

Denne modellen får konsekvenser for utregning av ressurser vi skal bruke på PPU-kmd. Grovt regnet kan vi legge til ca.50 % stillingsressurs for undervisning og veiledning for denne gruppen, men det avhenger av hvor mange studenter som velger deltid framfor heltid

Vi kan prøve ut ulike systemer for fordeling av undervisning, enten ukesvis i hvert enkelt emne, annenhver uke, som to emner i løpet av en uke, osv.

Det totale antallet timer undervisning og veiledning pr. emne er det som vil ligge i bunn, og styre ressursbruken.

Praksisperioder og praksisseminar heltid. (+litt om innholdet)

For heltid PPU-kd må praksisperiodene være plassert i samme tidsrom i u-planen som de er i dag. Dette er forklart tidligere i notatet

Vi vil fortsette med sammenhengende praksisperioder, som utgjør min. 30 dager, i hver periode, som gir studentene mulighet til å lage realistiske undervisningsopplegg i kunst eller design, som varer sammenhengende i 4-5 uker. Observasjonsperiode, medlærerperiode og vurderingsperiode i praksis skal inn i hver praksisperiode, og siste uke før praksis vil fortsatt være et praksisseminar. I løpet av dette seminaret utarbeider studentene en grundig skisse for undervisningsopplegget som de skal gjennomføre i ukene som kommer. Undervisning i kommende praksisperiode blir belyst fra pedagogisk og fagdidaktisk vinkel med den faste staben og lærere som kommer fra feltet.

Utarbeiding av vurderingskriterier og vurderingsarbeid er sentralt i denne praksisforberedende undervisningen, det arbeides med tidslinjer for undervisning, ulike digitale læringsformer, arbeidsmåter som kan engasjere elever, undervisningsinnhold og undervisningsdramaturgi. Særlig fokus ligger på hvordan våre studenter kan bruke samtidskunst-/design som kilde for kunnskapsutvikling hos elevene.

Praksisperioder og praksisseminar deltid

I denne modellen må nødvendigvis praksisseminar, observasjonsperiode, medlærerperiode, og selvstendig undervisning brytes opp, og kan ikke foregå i ett og samme løp.

Praksisseminar kan organiseres som en selvstendig samling, mens studentens arbeid med eget undervisningsopplegg for praksis, blir selvstendig arbeid i større grad enn for heltid.

Medstudentveiledning og annen kommunikasjon og veiledning kan i stor grad skje digitalt, selv om dette ikke er optimalt for lærerstudenter.

Det finnes flere andre modeller som er verdt å vurdere, jeg henviser igjen til Signe Kalsnes sin e-post, med vedlegg.

Det er likevel alt 2. som jeg så langt ser kan fungere for våre studenter i vårt fagfelt, både for deltid og heltid PPU.

Anne Skaansar 4.april 2019

Refleksjoner og erfaringer fra undervisning på PPU GA og PPU KD

Til den det måtte angå

Jeg er blitt bedt om å beskrive mine erfaringer knyttet til undervisning på PPU ved Griegakademiet, og ved Kunst/design. Jeg har jobbet på PPU ved Griegakademiet sammenhengende fra 2013 til 2018 (pedagogikk, fagdidaktikk, pianometodikk). Min stilling har variert fra å være timelærer i under 100 timer per semester i noen perioder til å ha 40% stilling i andre perioder. Arbeidsoppgavene mine har vært knyttet til undervisning, veiledning og vurdering av skriftlige oppgaver. Fra 01.01.2019 har jeg fått tilbud om 50% stilling på PPU for kunstnere og designere som pedagogikklærer (førsteamanuensis). Denne stillingen har gitt meg mer selvstendighet (det fulle ansvaret for pedagogikkfaget) og større innblikk i organisering av faget. Samtidig har jeg ikke vært ansatt ved PPU KD i et helt studieår ennå, så jeg har ikke fått det helhetlige bildet av tilbudet så langt.

I dette notatet vil jeg beskrive mine erfaringer knyttet til den rent praktiske, undervisningsrelaterte siden, og ta for meg de mest synlige forskjellene fra lærerens perspektiv. Jeg vil understreke at innholdet er mine personlige refleksjoner og meninger, preget av typen arbeidsoppgaver jeg utførte ved institusjonene. Det kan derfor hende at noen av mine oppfatninger ikke tar for seg det helhetlige bildet av organiseringen av undervisningen. Samtidig håper jeg at notatet kan være et lite bidrag til effektivt arbeid mot felles retningslinjer der det synes hensiktsmessig, slik at tross ulikheter i undervisningsforløpet for musikere, kunstnere og designere, kan tilbudet være sammenfallende i så stor grad det lar seg gjøre.

1. Valg av pensum (pedagogikkfaget).
 - a. Antall sider. PPU KD følger stramme regler når det gjelder antall sider studentene blir pålagt å lese (ca. 1500 sider i løpet av studiet, jevnt fordelt på to semestre). Jeg har ikke opplevd en lignende tilnærming til mengde pensum på GA.
 - b. Innholdet i pensum. GA har større mengde litteratur knyttet til grunnleggende kunnskaper i faget, mens KD synes å legge vekt på nyere artikler med relevante forskningsresultater. Personlig opplever jeg at begge valgene er på hver sin ende og har et stort potensial til å oppnå balanse. For å kunne bedre forstå flere av artiklene i KDs pensum burde studentene ha vært gjennom emner som tilhører «faktakunnskapen» i faget. For å kunne bedre reflektere over «faktakunnskapen» som presenteres på GA kunne pensumlitteraturen der suppleres med flere forskningsbaserte artikler. Jeg ville foreslå å ta deler av begge pensumlistene og lage felles pensum i pedagogikkfaget, som ivaretar både de grunnleggende kunnskapene og kritisk refleksjonsevne.
2. Undervisningstider og emner
 - a. Modellene for organisering av undervisningen er ulike og tilpasset utfordringene knyttet til praksis- og eksamensperioder. På KD har studentene i perioder undervisning fra kl 9 til 16. Dette synes jeg personlig kan være uheldig med tanke på hjernens kognitive kapasitet. Jeg har opplevd at etter å ha undervist fra kl. 9 til 12, er studentene betydelig mindre konsentrert i økten etter lunsj (ca. 13-16). Det må sies at jeg har undervist så lange økter kun noen få ganger. Om det (av ulike årsaker) er nødvendig å organisere undervisningen på denne måten, er min anbefaling å splitte

undervisning til en teoretisk del og praktisk del, med ulike forelesere og ulike typer oppgaver før og etter lunsj, eller vurdere andre tiltak som kan være hensiktsmessige i så lange undervisningsøkter.

- b. Organisering av undervisningen kun om formiddagen (slik det foregår på GA) er godt tilpasset deltidsstudenter, eller heltidsstudenter som vil jobbe ved siden av studiene. Denne modellen er imidlertid fordelaktig for studenter på GA (musikk) som ofte jobber på kulturskolen eller som kor/korpsdirigenter ved siden av studiene. Studenter på KD i større grad jobber i skoleverket på dagtid. Samtidig som forelder til to skolebarn opplever jeg at lærere som tar etterutdanning ofte gjør det i skoletiden (elever har vikar hver onsdag, eller annenhver torsdag og fredag fordi læreren er på HVL, etc.).
- c. Studieforløpet er klart fordelt på fire emner ved GA (P1, D1, P2 og D2), der hvert av emnene undervises i 8 økter á 1,5t per semester. P1 og D1 undervises man og tir, P2 og D2 ons og tors. Det er tydelig avgrenset hva som inngår i hver periode på 8 emner hvert semester. Temaene er tydelig fordelt, noe som etter min mening gir studentene en god oversikt og et helhetlig blikk på hvert emne i faget.
- d. Jeg har ikke undervist lenge nok på KD for å kunne uttale meg om organisering av innholdet i fagene (pedteori og fagdidaktikk – det kan vurderes å gi samme navn til emnene på GA og KD), men min oppfatning er at pedagogikk sees på som en helhet i løpet av studieåret, uten en klar fordeling på emner med tilhørende undervisningsøkter. Samtidig har jeg fått en forståelse av at dette er noe jeg som lærer er fri til å bestemme når jeg planlegger undervisningen (jeg ble ansatt midt i studieåret, så jeg kunne ikke benytte meg av denne muligheten). Min tanke rundt dette er at man kan lage én felles fordeling av temaene og undervisningstiden per emne i pedagogikkfaget (knyttet til pensum) for både KD og GA uten at det går på bekostning av kvaliteten. Fagdidaktikk er mye mer knyttet til det spesifikke ved hvert enkelt fag, og jeg opplever det som naturlig å beholde friheten knyttet til fagets egenart ved undervisningen i fagdidaktikk.
- e. Den ovennevnte organiseringen ved GA (punkt c), der ingen av emnene krever kunnskaper fra de andre emnene for å kunne aktivt delta i undervisningen, gjør det mulig å fordele heltids- og deltidsstudentene på en måte som ivaretar kontinuiteten i undervisningsforløpet, uavhengig av valgt studietype (heltid/deltid). For å forsikre seg om at denne antagelsen stemmer med faktiske forhold, ville jeg vurdert som hensiktsmessig å innhente informasjon fra studentene knyttet til deres opplevelse av denne fordelingen: får heltidsstudenter i begynnelsen av studieåret et like stort utbytte av undervisningen i P2 og D2 som deltidsstudenter 2.året som har vært gjennom P1 og D1 året før de tar P2 og D2?

3. Undervisningsformer

- a. I tillegg til å følge vanlig undervisning, får studentene på begge PPU flere muligheter til å lære fra hverandre. En av slike muligheter på KD er presentasjon av undervisningsopplegget som skal brukes i praksisperioden, for medstudenter. Det legges stor vekt (også formelt, i form av et arbeidskrav som må godkjennes) på gjennomføring av dette førpraksisseminaret: hver student presenterer et undervisningsopplegg de skal jobbe med i praksis, med beskrivelse (hva, hvordan, hvorfor), tidsfordeling, vurderingskriterier, etc. De får feedback av alle medstudentene og begge lærere. Jeg opplever denne undervisningsformen som svært inspirerende og lærerik. Denne typen opplegg finnes ikke på GA. Etter endt

praksisperiode er det på KD lagt opp til et seminar der studentene utveksler erfaringer i grupper og i plenum, reflekterer rundt utfordringene og oppsummerer praksisperioden. Studentene på KD deltar også i LGS seminarerne – en læringsform man ikke benytter seg av på GA etter min erfaring, og som er et effektivt tillegg til de tradisjonelle undervisningsformene. Studentene på GA får flere oppgaveseminarer – det problemstillinger og relevant litteratur presenteres i plenum og kommenteres av lærere og medstudenter. Dette er en viktig undervisningsform som gir et godt utbytte til studentene. Mitt forslag er derfor å ta det beste fra begge PPUene og bli enige om et fast antall slike seminarer knyttet både til praksis og oppgaveskriving (både vitenskapelig skriving som tema, og problemstilling/litteraturvalg til de ulike oppgavene) for alle studentene.

- b. På GA blir deler av didaktikkundervisningen brukt til «skapende arbeid», med praktisk innhold. Jeg har lite kunnskap om innholdet av fagdidaktikk på KD, men jeg lurer på om dette er noe som brukes av begge PPU utdannelsene, uten å bli nevnt spesifikt. Det kan muligens vurderes å se litt nærmere på innholdet i begge didaktikkfagene og finne noen fellespunkter som kan beskrives med bruk av lignende overskrifter, selv om selve innholdet er fagspesifikt. Dette kan bidra til å skape helhet i PPU KMD.
- c. Et møte med alle studenter og alle praksislærere på KD i forkant av praksisperioden. En kveld hvert semester blir alle praksislærere og studentene invitert til en hyggelig sammenkomst (med enkel bevertning) der de blir kjent med hverandre og planlegger grunnlaget for undervisningsopplegget de skal jobbe med i praksisukene som følger. Dette er et fint initiativ og et møtepunkt mellom oss på UiB, lærere i skolen og studentene. Det kan vurderes om noe lignende kan innføres også for PPU for musikere.

4. Skriftlige oppgaver og eksamen

- a. KD opererer med begrepet «arbeidskrav», noe jeg ikke har vært bort i ved GA. Studentene må levere et antall arbeidskrav per semester (skriftlige oppgaver, beskrivelse av et undervisningsopplegg, refleksjoner rundt artiklene brukt i LGS seminaret) som må godkjennes før studentene kan ta eksamen.
- b. På GA bruker man forprøver i fagene i høstsemesteret, som må være bestått før man kan ta eksamen i vårsemesteret. En metodikkoppgave (ca 3000 ord) er en del av didaktikkfaget. Dette tilsvarer arbeidskravene på KD. Jeg synes at det finnes gode muligheter der til enighet om felles krav for alle studentene.
- c. Eksamen i høstsemesteret. Jeg forstår det slik at det kun KD som praktiserer, med mindre man betegner forprøvene som eksamen på GA.
- d. Eksamen på KD består av to skriftlige oppgaver (ca 3000-3500 ord) med valgfri problemstilling knyttet til pensum og praksiserfaringer, samt to muntlige eksamener (i pedagogikk, og fagdidaktikk). På GA skriver studentene to praksisrefleksjoner (ca 4000 ord), og har også muntlig eksamen. Jeg opplever at forskjellene i disse to eksamensformene er såpass små at det ville vært uproblematisk å bli enige om felles krav til eksamen i vårsemesteret.

5. Bruk av Mitt UiB

- a. Min erfaring er at PPU KD benytter seg av mulighetene på Mitt UiB i større grad enn GA, noe som gir studentene lettere tilgang til alt relevant innhold på en godt organisert måte. Alle innleveringer skjer gjennom «Oppgaver», der en finner mange

nyttige verktøy, hver forelesing kan plasseres i en «Modul», der en kan laste opp alle filer som hører til temaet, oppgaver og kommentarer. Artikler og bokkapitler finner en i «Litteraturkiosken». Jeg personlig opplever at bruken av de ulike funksjonene i Mitt UiB gir en god oversikt og ryddig måte å organisere arbeidet og filene på, noe som studentene har nytte av. Dette vil jeg derfor anbefale å bruke i en større grad i felles PPU.

6. Praksis

- a. Vurdering av elevarbeidet. Mine observasjoner viser at det blir på KD lagt betydelig vekt på vurderingsarbeidet som studentene skal få erfaring med i praksisperioden. En hel uke av praksisperioden er satt av til vurderingsarbeidet, studentene skal i forkant jobbe grundig med vurderingskriteriene for alt arbeid de presenterer for elevene. Jeg har ikke opplevd lignende tilnæringsmåte til dette temaet på GA, der fokuset ligger i selve innholdet av timene.
- b. Vurdering av studentene i praksis. Praksisbesøkene av lærerne fra PPU synes å ha litt ulike formål: på KD legges det vekt på tilbakemelding og veiledning, mens på GA blir besøket en mer formell form for godkjenning av gjennomført praksis, der etter en oppsummerende samtale skriver både praksislæreren og læreren som kommer på praksisbesøk under en protokoll, med vurderingen bestått/ikke bestått. Dette er også noe som det kan være relevant å bli enige om i en felles PPU – retningslinjene for praksisbesøkene.
- c. Som tidligere nevnt er studentene på KD pålagt å beskrive svært detaljert undervisningsopplegget de har planer om å gjennomføre, presentere i plenum og få godkjent som arbeidskrav. Slike krav blir ikke stilt til studentene på GA, som etter min mening leverer en mer generell beskrivelse av de planlagte aktivitetene. Det kan være hensiktsmessig å innføre felles forventninger og krav til arbeidet med undervisningsopplegget i forkant av praksisperioden.

Avsluttende kommentar

I dette skrivet prøvde jeg å sammenfatte mine erfaringer knyttet til undervisningen på PPU på begge instituttene, og beskrive forskjeller som er lettest å spore i praktisk arbeid, og ikke like lett å fange opp i saklige diskusjoner om organiseringsformer. Jeg håper at med å ta ut det beste av begge praksisene kan man opprette et felles PPU program som sikrer høy kvalitet og samtidig ivaretar særpregene i det pedagogiske og didaktiske arbeidet for både kunst, musikk og design.

Vennlig hilsen

Julia Leikvoll, førsteamanuensis, PPU, Institutt for design.

From: Anne Skaansar <Anne.Skaansar@uib.no> on behalf of Anne Skaansar
Sent on: Monday, April 8, 2019 6:38:06 AM
To: Silje Vindenes <Silje.Vindenes@uib.no>
Subject: FW: Takk for sist!
Attachments: PPU-undervisningsplan 2018-19.pdf (391.3 KB)

Follow up: Follow up
Start date: Monday, April 8, 2019 12:00:00 AM
Due date: Monday, April 8, 2019 12:00:00 AM

Hei Silje,
Kan vi inkludere denne mailen fra Signe Kalsnes som vedlegg til sak 4.19?

Mail fra Signe Kalsnes, NMH, 20. november 2018:

1.
Hos oss undervises PPU-heltid 6 timer pr. uke i ped. - fordelt på 2 dager. Den første modellen gikk ut på at deltid (D) var sammen med heltid (H) i 3 timer hver uke. Dette innebar at vi måtte undervise 2 ulike temaer i pedagogikk ukentlig - ett for H+D og ett for H. Dette skapte stor forvirring for H-studentene og som lærer opplevde jeg det som et helt håpløst system der all faglig progresjon måtte ofres. Vi forlot denne modellen nokså raskt.
2.
Den neste modellen gikk ut på at deltidsklassen fulgte all ped-undervisningen sammen med heltidsstudentene - altså 6 timer i uke, men da bare i 1. og 4. semester. I 2. og 3. semester hadde de ikke ped. Dette var selvsagt ikke en optimal måte å organisere studiet deres på, i og med at det ble dårlig sammenheng både mellom pedagogikk og fagdidaktikk, men også mellom pedagogikk og praksis. Jeg har kjempet lenge for å få medhold i at dette er et for dårlig tilbud til studentene, noe som til slutt har resultert i modell 3.
3.
I denne modellen deler vi heltid og deltid i ca 50% av pedagogikktimene, noe som jo selvsagt koster mer. Dette er en fin ordning som gjør at vi kan legge ped-undervisningen over alle 4 semestrene på deltid og langt på vei ivareta faglig progresjon for både heltid og deltid. Til din orientering legger jeg ved årets undervisningsplan for PPU, så ser du hvordan organiseringen er. Det er første året vi prøver ut denne modellen og jeg er godt fornøyd så langt,

PPU - MUSIKKPEDAGOGIKK HØST 2018

PPU: ny studieplan

PPU-deltid 2.år har pedagogikk 2 høst + vår (3. og 4.semester)

U K E R	PPU DELTID 2. ÅR, Tirsdag 9.30 – 12.00 Rom: 139	PPU HELTID, PPU DELTID 1. ÅR Mandag 13.00 – 15.30 Rom: 1015	PPU HELTID, PPU DELTID 1. ÅR Tirsdag 9.30 – 12.00 Rom: 1015	PPU DELTID 1. ÅR, Tirsdag 9.30 – 12.00 Rom:
35	Ingen undervisning	3t Signe (hel+del1) Lærerrollen - innføringstemaer	3t Signe (hel+del1) Lærerrollen - innføringstemaer	
36	TEMAUKE 1 * PPU hel + del1 + del2	TEMAUKE 1 * PPU hel + del1 + del2	TEMAUKE 1 * PPU hel + del1 + del2	TEMAUKE 1 * PPU hel + del 1
37	Ingen undervisning	3t Signe: lærerrollen (hel+del1)	3t Signe: lærerrollen (hel+del1)	
38	Ingen undervisning	3t Signe: lærerrollen (hel+del1)	3t Signe: lærerrollen (hel+del1)	
39	3 t Signe (del 2) Skole- kultur-samfunn/ Musikkpedagogens yrkesliv	3t Signe: lærerrollen (hel+del1)	3 t John: (heltid) Barn og unges læring og utvikling; individuell, psykososial og kognitive utvikling; motivasjons-/ læringsteorier	
40	Ingen undervisning	Ingen undervisning	Ingen undervisning	
41	3 t Signe (del 2) Skole- kultur-samfunn	3 t John: (heltid) Barn og unges læring og utvikling	3 t John: (heltid) Barn og unges læring og utvikling	
42	Ingen undervisning	3 t John: (heltid) Barn og unges læring og utvikling	3 t John: (heltid) Barn og unges læring og utvikling	
43	3 t Signe (del 2) Skole- kultur-samfunn	3 t John: (heltid) Barn og unges læring og utvikling	3 t John: (heltid) Barn og unges læring og utvikling	
44	3 t Signe (del 2) Skole- kultur-samfunn	3 t John: (heltid) Barn og unges læring og utvikling	3 t John: (hel+del1) Generell didaktikk: Elevvurdering / veiledning	
45	Praksisuke PPU- deltid 2.år, videregående skole	Praksisuke PPU-heltid + deltid 1.år, videregående skole	Praksisuke PPU-heltid + deltid 1.år, videregående skole	Praksisuke PPU-heltid + deltid 1.år, videregående skole
46	Praksisuke PPU- deltid 2.år, videregående skole	Praksisuke PPU-heltid + deltid 1.år, videregående skole	Praksisuke PPU-heltid + deltid 1.år, videregående skole	Praksisuke PPU-heltid + deltid 1.år, videregående skole
47	3 t Signe (del 2) Skole- kultur-samfunn	3 t John: (hel+del1) Generell didaktikk: Elevvurdering / veiledning	3 t John: (heltid) Barn og unges læring og utvikling	
48	3 t Signe (del 2) Skole- kultur-samfunn NB! KI.14.30-17.00 Rom 1015	3 t Signe: (hel+del1) Barn og unges læring og utvikling Musikalitet og mus.utvikling	3 t Signe: (hel+del1) Barn og unges læring og utvikling Musikalitet og mus.utvikling	
49	3 t Signe (del 2) Skole- kultur-samfunn NB! KI.14.30-17.00 Rom 1015	3t Signe: (hel+del1) Barn og unges læring og utvikling Musikalitet og mus.utvikling	3t Signe: (hel+del1) Barn og unges læring og utvikling Kreativitet	
50		PPU-heltid: 81 timer	høstsemester	

PPU - MUSIKKPEDAGOGIKK VÅR 2019

U K E R	PPU DELTID 2. ÅR, Tirsdag 9.30 – 12.00 Rom:	PPU HELTID, PPU DELTID 2. ÅR Mandag 13.00 – 15.30 Rom: 1015	PPU HELTID, PPU DELTID 2. ÅR Tirsdag 9.30 – 12.00 Rom: 1015	PPU DELTID 1. ÅR, Tirsdag 9.30 – 12.00 Rom: ????
2		3 t Signe (heltid) Skole- kultur-samfunn	3 t Signe (heltid) Skole- kultur-samfunn	3 t ny lærer (del 1) Barn og unges læring og utvikling; individuell, psykososial og kognitive utvikling; motivasjons- / læringsteorier
3	TEMAUKE 2 ** Heltid + deltid 2.år	TEMAUKE 2 ** Heltid + deltid 2.	TEMAUKE 2 ** Heltid + deltid 2.år	3 t ny lærer (del 1) Barn og unges læring og utvikling
4		3 t Signe (heltid) Skole- kultur-samfunn/ Musikkpedagogens yrkesliv	3 t Signe (heltid) Skole- kultur-samfunn/ Musikkpedagogens yrkesliv	3 t ny lærer (del 1) Barn og unges læring og utvikling
5		3 t Signe (heltid) Skole- kultur-samfunn	3 t Signe (heltid) Skole- kultur-samfunn	3 t ny lærer (del 1) Barn og unges læring og utvikling
6		3 t Signe (heltid) Skole- kultur-samfunn	3 t Blichfeld (hel+del2) Atferdsvansker	3 t ny lærer (del 1) Barn og unges læring og utvikling
7		3 t John (hel + del 2) Gruppesykologi/ klasseledelse	3 t Blichfeld (hel+del2) Hjem-skolesamarbeid/ læreren som samarbeider og samarbeidspartner	3 t ny lærer (del 1) Barn og unges læring og utvikling
8	PROSJEKTUKE	PROSJEKTUKE	PROSJEKTUKE	PROSJEKTUKE
9	Praksisuke i kulturskole PPU-heltid + deltid 2.år	Praksisuke i kulturskole PPU-heltid + deltid 2.år,	Praksisuke i kulturskole PPU-heltid + deltid 2.år,	3 t ny lærer (del 1) Barn og unges læring og utvikling
10	Praksisuke i kulturskole	Praksisuke i kulturskole	Praksisuke i kulturskole	3 t ny lærer (del 1) Barn og unges læring og utvikling
11	Praksisuke i kulturskole	Praksisuke i kulturskole	Praksisuke i kulturskole	3 t ny lærer (del 1) Barn og unges læring og utvikling
12		3 t John (hel + del 2) Gruppesykologi/ klasseledelse	3 t Blichfeld (hel+del2) Skolen som organisasjon / skoleutvikling	Ingen undervisning
13		3 t John (hel + del 2) Gruppesykologi/ klasseledelse	3 t Blichfeld (hel+del2) Skolen som organisasjon / skoleutvikling	Ingen undervisning
14		3 t Ohnstad (hel+del2) Lærerprofesjonalitet og yrkesetikk	3 t Ohnstad (hel+del2) Lærerprofesjonalitet og yrkesetikk	Ingen undervisning
15		3 t John (hel + del 2) Gruppesykologi/ klasseledelse	3 t Holt (hel+del2) Barn og unge i vanskelige livssituasjoner; tiltak ved vold og seksuelle overgrep	Ingen undervisning
16	PÅSKE	PÅSKE	PÅSKE	PÅSKE
17	PÅSKE	PÅSKE	PÅSKE	PÅSKE
18		3 t Øivind (hel+del2) Musikkpedagogisk grunnlagstenkning	3 t Øivind (hel+del2) Musikkpedagogisk grunnlagstenkning	Ingen undervisning
19		3t Signe (hel+del1) Likestilling mellom kjønnene i opplæring	3t Signe (hel+del2) Repetisjon / evaluering eksamensforberedelse	Ingen undervisning
20	PROSJEKTUKE	PROSJEKTUKE	PROSJEKTUKE	PROSJEKTUKE
S U M		PPU-heltid: 71 timer	vårsemester	

Styre: Fakultet for kunst, musikk og design

Styresak: 15/19

Møtedato: 21.02.2019

Dato: 14.02.19

Arkivsaknr: 18/14376

Opprettelse av felles studieplan PPU i kunst, musikk og design – rammebetingelser

Bakgrunn

KMDs fakultetsstyre har vedtatt felles studieplan for PPU i kunst, musikk og design, med studiestart 2019, med forbehold om nødvendige justeringer i rammebetingelsene. Det legges opp til et felles PPU-program med studieretninger innenfor henholdsvis utøvende musikk og kunst eller design. Fakultetsstyret har bedt om at det fremlegges en sak der økonomi og rammebetingelser for studiet gjennomgås. Det er antydning at Griegakademiet blir ansvarlig institutt for driften av fakultetets PPU-program.

Høsten 2018 vedtok fakultetsstyret i sak 92/18 en revidering av PPU i utøvende musikk. Hensikten var å kunne lyse ut studieplasser innenfor et samlet program.

PPU-programmet for kunst og design er organisatorisk og økonomisk tilknyttet Institutt for design, mens PPU-programmet for musikk er tilsvarende tilknyttet Griegakademiet – Institutt for musikk.

- PPU-programmet ved kunst og design ble tilført KHiB i 2009 ved at det ble tilført midler til 15 nye BA-studieplasser til kunst og design (finansiert i kategori B), hvorav en del av disse midlene ble disponert til opprettelse av 15 studieplasser i et 1-årig PPU-studium.
- PPU-programmet i utøvende musikk ble etablert på begynnelsen av 90-tallet, ved å allokere ressurser fra en nedlagt integrert musikkpedagogisk utdanning (finansieringskategori B). Studenter på BA i utøvende musikk kan integrere PPU i sitt fireårige BA forløp. Det ettårige PPU-programmet kan også tas som enkeltstående fulltidsstudium. Opptaksramme en nå 14 studieplasser.

Alternative modeller for organisatorisk og økonomisk plassering

Når felles PPU-program skal etableres må det tas stilling til hvordan programmets ressurser skal plasseres i organisasjonen og håndteres økonomisk. Nedenfor er skissert 3 alternativ. Med «stillingsressurser» menes faglige stillinger på instituttene. Administrative ressurser er uansett modell plassert på fakultetsnivå eller sentralt på UiB:

Alternative modeller	Fordeler	Ulemper
0. Som i dag – ressurser forblir på de 2 instituttene	Unngår omorganisering og roking av midler	Uryddig ansvar og myndighet. Ikke i samsvar med behovet for å samle PPU Vanskelig å sikre godt samarbeid og helhetlige prioriteringer

1. Griegakademiet overtar alle økonomiske ressurser, inkludert stillingsressurser og personalansvar for disse.	Entydig organisering og ansvar for ressurser. Sikrer helhetlig prioritering av ressurser.	Omorganisering av en stilling (flyttes mellom institutt)
2. Griegakademiet overtar alle økonomiske ressurser, inkludert stillingsressurser, men personalansvar for stillingene forblir på dagens institutter.	Unngår omorganisering av stillinger.	Uryddig ansvar og myndighet. Kan bli vanskelig å enes om prioriteringer. Endret ressursfordeling

Vurdering av modeller for plassering

Fakultetsledelsen ser det som svært viktig at et felles PPU-program samler de faglige ressursene til PPU, og dermed sikrer helhetlig faglig og økonomisk prioritering i programmet. Instituttene må uansett samarbeide om programmets prioriteringer, men alternativ 1. der Griegakademiet overtar alle økonomiske ressurser, inkludert stillingsressurser og personalansvar for disse, fremstår for fakultetsledelsen som det foretrukne alternativet.

Økonomien i et felles PPU-program

Når stillinger og budsjettmidler skal flyttes fra et institutt til et annet, er det noen økonomiske hensyn som KMD må ivareta:

- 1) Instituttens økonomiske rammebetingelser for den øvrige virksomhet bør ikke bli dårligere etter at PPU-virksomheten trekkes ut/legges til.
- 2) Instituttens økonomiske rammebetingelser bør ikke vise økte forskjeller mellom instituttene (målt i budsjetttramme pr studentmåltall) etter at PPU-virksomheten trekkes ut/legges til.
- 3) Økonomien i programmet må vurderes i forhold til de økonomiske rammer som gjelder for andre studieprogrammer ved KMD.
- 4) Utgiftene til praksis dekkes av driftsrammen som er lagt til PPU.

Nedenfor er synliggjort budsjettmidler til stillinger og drift for 2019 og hva dette kan innebære av endringer i instituttens rammer etter alternativ 1 over. For å identifisere hvilke ressurser som medgår til PPU-programmene i dag, er det tatt utgangspunkt i budsjetterte driftsmidler og lønnsmidler tilknyttet PPU, herunder til sammen 3,7 årsverk i stillingsressurser:

Institutt for design:

- 100% Førsteamanuensis
- 50 % Førsteamanuensis (midlertidig)
- 20 % Professor II
- 170 % Sum stillinger

Griegakademiet – Institutt for musikk:

- 100 % Førstelektor
- 80 % Førstelektor
- 20 % Førsteamanuensis II
- 200 % Sum stilling

Dersom økonomiske ressurser, inkludert stillingsressurser og personalansvar for disse, overføres til Griegakademiet (som alternativ 1 over) kan det gi følgende budsjettkonsekvenser:

2019 budsjetterammer	Institutt for design	Griegakademiet – Institutt for musikk	Felles PPU*	Griegakademiet – Institutt for musikk (inkl. Felles PPU*)
Lønnsbudsjett	18 093 000	29 481 000		29 481 000
Driftsramme	4 116 000	4 576 000		4 576 000
Innsparing	-843 000	-1 074 000		-1 074 000
Sum budsjetteramme pr d.d.	21 366 000	32 983 000	0	32 983 000
PPU-lønnsmidler	-1 401 000	-1 663 000	3 064 000	1 401 000
PPU-driftsmidler	-660 000	-352 000	1 012 000	660 000
Sum ev. PPU budsjetteramme	-2 061 000	-2 015 000	4 076 000	2 061 000
Sum budsjetteramme eks. PPU	19 305 000	30 968 000	4 076 000	35 044 000
			* før ev. justeringer	

Sammenligner man budsjetterammer pr studentmåttall, vil endringene over gi utslag som viser at Felles PPU ved sammenslåing vil få høyere rammer pr. studentmåttall enn øvrige studieprogrammer.

Studentmåttall	Institutt for design	Griegakademiet – Institutt for musikk	Felles PPU	Griegakademiet – Institutt for musikk (inkl. Felles PPU)
Rammer pr studentmåttall				
Studentmåttall opprinnelig	178	260		
herav studentmåttall PPU	17	14	31	31
Studentmåttall andre BA/MA (eks PPU)	161	246		246
Studentmåttall nye	161	246	31	277
Ramme pr studentmåttall pr d.d.	120 034	126 858		
Ramme pr studentmåttall PPU	121 235	143 929	131 484	
Ramme pr studentmåttall eks. PPU	119 907	125 886		126 513

Tabellen over viser at et felles PPU-program vil ha et budsjett på kr 131' pr studentmåttall dersom man flytter budsjettmidler som vist for alternativ 1 over. Institutt for design vil etter overføring av budsjettmidler ha omtrent samme budsjett pr studentmåttall som før, mens Griegakademiets budsjett pr studentmåttall øker noe.

Studentmåttallene i tabellen tilsvarer opptaksrammer, og disse måttallene må imidlertid kvalitetssikres og vurderes om riktig å benytte for sammenligning av budsjetterammer. For kunst og design ble det i sin tid tildelt og opprettet 15 PPU studieplasser, ikke 17 som opptaksrammen viser.

Det er naturlig at vi vurderer ressursgrunnlaget i forbindelse med sammenslåingen. Før det etableres en økonomisk ramme for felles PPU, må det vurderes om det er rimelig at PPU-programmet har bedre rammebetingelser pr studentmåttall enn andre studenter ved KMD (slik tabellen over viser). Det bør i den forbindelse sikres at flytting av PPU-programmet organisatorisk ikke øker forskjellene i rammer pr student mellom instituttene.

På samme måte som resten av KMD vil også PPU-programmet fra budsjett 2020 være utsatt for endringer i resultater fra 2017 til 2018. Det er foreløpig ikke gjort beregninger på dette.

I tabellen er beregninger gjort med helårsvirkning for 2019. Reelle budsjettkorrigeringer i 2019 må justeres med tanke på at endringen vil gjelde fra høsten 2019. Her må KMD vurdere hva som er mest hensiktsmessig. Det kan være aktuelt å ta utgangspunkt i beregningen for hele

året, og at mer-/mindre forbruk i forhold til dette overføres til felles PPU-program ved Griegakademiet fra høsten 2019.

Fakultetsdirektørs merknad

Et felles PPU-program innen kunst, musikk og design er planlagt etablert fra høsten 2019. Det er mest hensiktsmessig og ryddig å samle programmet under ett institutt. GA er i så fall det mest aktuelle instituttet, da programmet er samlet under eksisterende PPU-program ved GA. KMD vil arbeide med en organisatorisk løsning der samlede økonomiske ressurser for programmet overføres GA, inkludert stillinger og personalansvar for disse.

Det arbeides med å lage overordnede samarbeidsavtaler med aktuelle skoler og andre organisasjoner når det gjelder praksisdelen i studiet. I dag har fakultetet en ordning med kontrakter og betaling av enkeltlærere. Denne ordningen er administrativt krevende og svært dyr, og bør om mulig erstattes av praksisavtaler.

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret tar vurderinger om økonomien for felles PPU-program til orientering.

I samsvar med saksforelegget gis fakultetsdirektør fullmakt til å fullføre nødvendige endringer for en sammenslåing av de to studieprogrammene.

Frode Thorsen
Dekan

Synnøve Myhre
Fakultetsdirektør

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

19/1113-

21.03.2019

Høring Forslag til forskrift om rammeplan for femårige lærerutdanninger i praktiske og estetiske fag for trinn 1–13

*Departementet sender med dette på høring forslag til forskrift om rammeplan for lærerutdanning i praktiske og estetiske fag for trinn 1–13, med frist **24. juni 2019**.*

Norsk lærerutdanning skal svare på skolens behov for kompetanse, og det er et mål å få hevet kompetansen i de praktiske og estetiske fagene i norsk skole. Regjeringen har bestemt at masterutdanning skal være hovedmodell for norsk lærerutdanning. I dag har vi treårige faglærerutdanninger i praktiske og estetiske fag. Disse gir undervisningskompetanse i ett fag. Forskriftene finnes her: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2013-03-18-290?q=faglærer>

I 2018 nedsatte Kunnskapsdepartementet et utvalg som skulle utvikle forslag til rammeplan for tofaglig master i faglærerutdanning i praktiske og estetiske fag. Utvalget var ledet av førsteamanuensis Inger-Åshild By ved Norges idrettshøgskole, og skulle først utrede kompetansebehov og konsekvenser av å innføre master i faglærerutdanning i disse fagene. 30. april 2018 ga utvalget en anbefaling om å innføre lærerutdanning på masternivå i praktiske og estetiske fag. Rammeplanutvalget la blant annet vekt på behovet for masterutdanning på lik linje med andre femårige lærerutdanninger. Utvalget leverte sin innstilling med forslag til rammeplan 14. januar i år.

Rammeplanutvalgets innstillinger og opprinnelige forslag til forskrift med merknader og vurderinger kan leses her: <https://www.regjeringen.no/no/dep/kd/org/styrer-rad-og-utvalg/rammeplanutvalg-for-tofaglig-master-i-faglærerutdanning/id2608578/>

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for høyere
utdanning, forskning
og internasjonalt
arbeid

Saksbehandler
Ellen Birgitte Levy
22 24 74 22

Departementet ba utvalget om særlig å vurdere forholdet mellom de treårige faglærerutdanningene og en eventuell ny masterutdanning, behov for differensiering av utdanningen mot de ulike trinn og hvilke fag som kan inngå i utdanningen.

I arbeidet med å utvikle forslag til forskrift har utvalget lagt opp til en åpen og inkluderende prosess, med innspillskonferanse, konsultasjon med Sametinget, og dialog med andre relevante instanser.

Departementet har endret utvalgets forslag noen steder. Dette er for det meste tekniske endringer. I tillegg har departementet lagt inn en formulering om at utdanningen må ivareta overgangen fra barnehage til skole.

Hovedtrekk i forslaget som sendes på høring

1. Rammeplanutvalget foreslår at utdanningen skal benevnes *Lærerutdanning i praktiske og estetiske fag for trinn 1–13*. Navnet viser egenarten til utdanningen, og harmonerer med navn på øvrige lærerutdanninger. Utvalget foreslår at navnet gjenspeiler masterfaget, for eksempel slik: *Lærerutdanning i praktiske og estetiske fag for trinn 1–13 - musikk*.
2. Masterfaget (fag I) er et av de praktiske og estetiske fagene: (a) dans; (b) design, kunst og håndverk; (c) drama og teater; (d) kroppsøving og idrettsfag; (e) mat og helse og (f) musikk. I tillegg velger studenten ett eller to andre undervisningsfag som har læreplan i grunnopplæringen. Fag II og III kan også være beslektet med masterfaget dersom fagområdet ikke har tilstrekkelig fordypning i masterfaget. Forslaget åpner for at institusjonene kan styrke profesjonsfaget, masterfaget (fag I) eller fag II i 4. og 5. år.
3. Utdanningen skal kvalifisere for å undervise på trinn 1–13. Å spisse kompetansen mot spesielle trinn, kan skje i arbeidet med masteroppgaven, i praksisstudiet, eller i innretning av fag i utdanningen.
4. Det foreslås 130 dager praksis, hvorav 100 dager veiledet og vurdert praksis i grunnopplæringen. 30 dager kan være utenom grunnopplæringen, for eksempel i kulturskole eller annen faglig opplæring og formidling knyttet til faglig og kulturelt arbeid med barn, unge og voksne. Prosjektbasert praksis i 4. og 5. år vil kunne legge et grunnlag for, eller være en del av masteroppgaven.
5. Utvalget anbefaler at de treårige faglærerutdanningene i praktiske og estetiske fag, utfases. Lærerutdanningen skal være femårig integrert, og skal ikke gi undervisningskompetanse etter tre år. Ønsker en student å avslutte etter tre år, kan studenten søke om bachelorgrad etter gjeldende regelverk ved institusjonen.
6. Studentene skal møte vitenskapsteori og metode tidlig i studiet, og masteroppgaven kan ha innslag av praktisk skapende/utøvende virksomhet.

7. Det foreslås at institusjoner som ønsker det, kan implementere ny forskrift i 2020, og at alle institusjoner må gå over til ny forskrift i 2021.

Høring

Departementet sender med dette på høring utkast til forskrift om rammeplan for lærerutdanning i praktiske og estetiske fag for trinn 1–13.

Vi ber om at høringspartene kommenterer forskriften paragrafvis.

Høringssaken er tilgjengelig på www.regjeringen.no/id2630430. Høringsuttalelser sendes elektronisk via denne siden. Alternativt kan høringsuttalelser sendes Kunnskapsdepartementet: postmottak@kd.dep.no. Høringsuttalelser er offentlige og blir publisert.

Høringsfristen er mandag 24. juni 2019.

Med hilsen

Toril Johansson (e.f.)
ekspedisjonssjef

Ellen Birgitte Levy
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Adresseliste

Abelia
Akademikerne
Ansgar Teologiske Høgskole
Arbeids- og sosialdepartementet
Arbeidsgiverforeningen Spekter
Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
Association of Norwegian Students Abroad
Atlantis Medisinske Høgskole
Barne- og likestillingsdepartementet
Barne- ungdoms- og familiedirektoratet
Barneombudet
Barrat Due musikk institutt
Bergen Arkitekt høgskole
Bjørknes høyskole
Det teologiske Menighetsfakultet
Diakonhjemmet Høgskole
Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning
Dronning Mauds Minne Høgskole for førskolelærerutdanning
Dysleksi Norge
Econa
Elevorganisasjonen
Fagforbundet
Fellesorganisasjonen
Fellesrådet for kunstoffagene i skolen
Finansdepartementet
Fjellhaug Internasjonale Høgskole
Fleksibel utdanning Norge
Foreldreutvalget for grunnopplæringen
Forskerforbundet
Forsvarets høgskole
Forsvarsdepartementet
Fremmedspråksenteret
Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder
Fylkesmannen i Buskerud
Fylkesmannen i Finnmark
Fylkesmannen i Hedmark
Fylkesmannen i Hordaland
Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Fylkesmannen i Nordland
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag
Fylkesmannen i Oppland
Fylkesmannen i Oslo og Akershus
Fylkesmannen i Rogaland

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
Fylkesmannen i Telemark
Fylkesmannen i Troms
Fylkesmannen i Vestfold
Fylkesmannen i Østfold
Handelshøyskolen BI
Haraldsplass diakonale høgskole
Helse- og omsorgsdepartementet
Hovedorganisasjonen Virke
Høgskolen i Innlandet
Høgskolen i Molde vitenskapelig høgskole i logistikk
Høgskolen i Volda
Høgskolen i Østfold
Høgskulen for landbruk og bygdeutvikling
Høgskulen på Vestlandet
Høyskolen Diakonova
Høyskolen for Ledelse og Teologi
Høyskolen Kristiania
Institutt for Kristen Oppseding
Integrerings- og mangfoldsdirektoratet
Justis- og beredskapsdepartementet
Klima- og miljødepartementet
Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Kompetanse Norge
KS
Kulturdepartementet
Kulturrådet
Kunst- og kultursenteret
Kunsthøgskolen i Oslo
Landbruks- og matdepartementet
Landsorganisasjonen i Norge
Lesesenteret
Likestillings- og diskrimineringsombudet
Lovisenberg diakonale høgskole
Lærernes Yrkesforbund
Misjonshøgskolen
Musikernes fellesorganisasjon
Musikk i skolen
Musikkteaterhøgskolen
NOKUT (Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen)
Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring
Nasjonalt senter for matematikk i opplæringen
Nasjonalt senter for realfagsrekruttering

Naturfagsenteret
Naturviterne
NLA Høgskolen
Nord universitet
Norges Dansehøyskole
Norges forskningsråd
Norges Handelshøyskole
Norges idrettshøgskole
Norges Ingeniør- og Teknologorganisasjon
Norges Juristforbund
Norges miljø- og biovitenskapelige universitet
Norges musikkhøgskole
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Norgesuniversitetet
Noroff høyskole
Norsk barnebokinstitutt
Norsk Gestaltinstitutt AS Høgskole
Norsk høgskole for helhetsterapi
Norsk institutt for forskning om oppvekst velferd og aldring
Norsk Lektorlag
Norsk presseforbund
Norsk studentorganisasjon
Norsk Sykepleierforbund
Norsk tjenestemannslag
Nynorsksenteret
Nærings- og fiskeridepartementet
Næringslivets Hovedorganisasjon
Olje- og energidepartementet
Organisasjon for norske fagskolestudenter
Oslo kommune
OsloMet
Pedagogstudentene i Utdanningsforbundet
Politihøgskolen
Riksrevisjonen
Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner
Sametinget
Samferdselsdepartementet
Samfunnsøkonomene
Samisk høgskole
Skolelederforbundet
Skolenes landsforbund
Skrivekunstakademiet
Skrivesenteret
Språkrådet

Steinerhøyskolen
Steinerskoleforbundet
Tekna - Teknisk-naturvitenskapelig forening
UHR-lærerutdanning
UNINETT AS
Unio
Unit - Direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere utdanning og forskning
Universell
Universitetet i Agder
Universitetet i Bergen
Universitetet i Nordland
Universitetet i Oslo
Universitetet i Stavanger
Universitetet i Sørøst-Norge
Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet
Universitets- og høgskolerådet
Utdanningsdirektoratet
Utdanningsforbundet
Utenriksdepartementet
VID vitenskapelige høgskole
Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund